

Redaktör: Sven-Olov Lööv debatt@di.se Telefon 08-573 650 98

Sveriges stolta tradition av att få fram innovationer genom samarbete mellan offentliga och privata aktörer har brutits. I dag är andelen innovationsupphandlingar alltför liten och orsaken är kultur och attityder hos dem som gör upphandlingarna. Därför presenterar vi ett nytt förslag för svensk innovationsupphandling, skriver styrgruppen för **Ivaprojektet Innovation för tillväxt**.

Offentlig upphandling av innovationer är en dold resurs för ökad tillväxt

I augusti presenterar den statligt utredaren Hans Jeppson sina förslag om offentlig innovationsupphandling. Förhoppningsvis blir dessa viktiga underlag för kommande regeringsförslag. Många förväntar sig sådana; på DI-debatt den 19 maj efterlyses en mer utvecklad offentlig innovationsupphandling.

I Ivaprojektet Innovation för tillväxt är offentlig innovationsupphandling en viktig del av en samlad innovationsstrategi för Sverige. Offentlig upphandling som inte tar hänsyn till innovation motverkar innovation och riskerar att cementera gamla strukturer och lösningar. I debatten nämns att 1–3 procent av all offentlig upphandling kan vara innovationsupphandling, vilket motsvarar mer än en fördubbling av dagens statliga medel för innovation. Vi menar att en ökad satsning på innovationsupphandling kan finansieras inom myndigheternas ordinarie medel.

Vårt förslag innehåller tre delar:

► **Skapa en ny delegation för innovationsupphandling.**

Vi föreslår att en delegation får i uppgift att under en begränsad tid främja en ökad samverkan mellan myndigheter och andra aktörer för att

”Vi föreslår att en ny delegation får i uppgift att främja en ökad samverkan mellan myndigheter och andra aktörer för att få fler innovationsupphandlingar.”

få fler innovationsupphandlingar. Delegationen kan börja sitt arbete omedelbart och snabbt åstadkomma förändring till en mycket låg kostnad. Upphandling av industrivaror, infrastruktur och tjänster liksom utvärderingar kommer att vara centrala frågeställningar. Arbetet bör inriktas på praktiska åtgärder. Centrala myndigheter och organisationer föreslås ingå. Enskilda företag och kommuner ska engageras i konkreta projekt.

► **Identifiera och ge stöd till myndigheter som gör innovationsupphandlingar.**

Fler myndigheter bör få ett tydligt ansvar för innovationsupphandling och därmed bidra till tidigare marknadsintroduktion av nya tekniker, produkter och tjänster. I första hand gäller det myndigheter som i dag gör stora upphandlingar och har ett sektorsansvar. Energimyndigheten är en viktig förebild. Dess mål är att bidra till ett hållbart energisystem. Medlet är innovationsupphandling av lösningar inom energiområdet som sprids till producenter och beställare.

Vi föreslår också en ny typ av offentlig upphandling, en så kallad SBIR som ska kunna tillämpas av statliga myndigheter, landsting och kommuner. I denna upphandlas lösningar på

definierade behov och inte på i förhand definierade produkter eller tjänster. Inledningsvis får intresserade presentera sina förslag till lösningar. Några väljs ut och får medel till förstudier under sex månader. De som lyckats bäst får två år på sig att utveckla prototyper. Sedan sker en konkurrensutsatt upphandling. Erfarenheterna från Storbritannien, Holland och USA visar att denna form av upphandling är både effektiv och innebär stora möjligheter för mindre företag.

► **Utöka metodstödet till offentliga inköpare och dess leverantörer.**

Vi föreslår att Kammarkollegiet utökar sitt nationella upphandlingsstöd till offentliga inköpare och deras leverantörer. Det innebär att man bland annat ska erbjuda metodstöd för innovationsupphandling i form av exempelvis frågor och svar på nätet samt fallstudier.

Det största hindret för mer innovationsupphandling är inte regler utan attityder. Vårt förslag handlar till stora delar om att förändra dessa. Samtidigt krävs det politiskt mod och ledarskap för att skapa de goda exempel som måste vara utgångspunkt för den nödvändiga dialogen kring innovationsupphandlingar. Det har politiker och myndigheter bland våra konkur-

rentländer på den globala marknaden redan insett. Det är hög tid att vi i Sverige att gör det också.

Undertecknarna ingår alla i styrgruppen för Ivaprojektet Innovation för tillväxt.

MARCUS WALLENBERG, styrgruppsordförande och ordförande SEB.

KRISTINA ALSÉR, landshövding Kronobergs län. **LARS BACKSELL**, ordförande Recipharm. **PONTUS BRAUNERHJELM**, vd Entreprenörskapsforum, professor KTH.

CHARLOTTE BROGREN, generaldirektör Vinnova. **ANDERS EKBLOM**, global utvecklingschef AstraZeneca. **JOHAN**

HERNMARCK, ordförande Provider Venture Partners. **CHRISTINA LUGNET**, generaldirektör Tillväxtverket. **ANNIKA LUNDIUS**, vice vd Svenskt Näringsliv. **STEFAN**

LÖFVEN, ordförande IF Metall. **BJÖRN O. NILSSON**, vd Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA. **GÖRAN SANDBERG**, rektor Umeå universitet. **MELKER SCHÖRLING**, ordförande MSAB.

FÖLJ DEBATTEN
I DAGENS INDUSTRI

VARJE TORSDAG HELA SOMMAREN